Kinderen met een autismespectrumstoornis in de huisartsenpraktijk

Haio: LUU Win Hei Whendy , KUL
Promotor: LEBEER Jo , U.A.
Praktijkopleider: BUYTAERT - GASTRO-ENTERO Ingrid , VANDEN BROECKE - PNEUMOLOGIE Edwin

Context: Als gevolg van de stijgende prevalentie (oa ook door de toegenomen bewustwording), komt de huisarts steeds vaker in aanraking met patiënten met een autismespectrumstoornis. Patiënten met ASS hebben vaak beperkte sociale en communicatieve vaardigheden. Hierdoor komt de huisarts wel eens voor uitdagingen te staan tijdens de consultatie. Met voldoende kennis en vaardigheden om met deze patiënten om te gaan, kan je al een heel stuk verder komen. In de huidige literatuur is hier weinig over te vinden en in de opleiding huisartsgeneeskunde wordt er aan dit onderwerp weinig aandacht besteed. Met deze masterthesis wil ik de huidige situatie in kaart brengen en hoop ik wat praktische richtlijnen te kunnen meegeven omtrent de zorg voor kinderen met ASS in de huisartsenpraktijk.

Onderzoeksvraag: - Wat is de case-load van huisartsen wat betreft ASS (0-18 jaar) ? Waarmee komen ze (welke pathologie, welke klachten, welke vragen)? - Hoe verloopt de communicatie met patiënten met ASS? Hoe beleven beiden (arts en familie) de communicatie ? wat loopt er goed? Wat is er moeilijk? Hoe kan het verbeteren? Zijn er bepaalde communicatietechnieken die toegepast worden?

Methode: Als eerste wordt er een literatuurstudie uitgevoerd om een antwoord te zoeken op deze onderzoeksvragen. Daarnaast wordt er ook een antwoord gezocht op enkele van deze vragen via een online enqu?te die via mail naar huisartsen verstuurd werd. Als laatste wordt er een kwalitatief onderzoek gedaan met semi-gestructureerde interviews met zowel familieleden/mantelzorgers van kinderen met een autismespectrumstoornis als met enkele huisartsen.

Resultaten: Bijna elke huisarts komt in contact met kinderen met autisme in zijn of haar praktijk. Naast de algemene gezondheidsklachten, komen de gezinnen met kinderen met ASS ook nog regelmatig op consultatie met autisme-gerelateerde vragen zoals begeleiding, medicatie,? en het invullen van administratieve formulieren. De helft van de artsen geven toch aan moeilijkheden te ondervinden tijdens deze consultaties. Vooral de communicatie en het gedrag van de kinderen tijdens de consultatie vormen regelmatig een probleem. Met de ondersteuning van de ouders kan dit al voor een deel verholpen worden, maar ook de huisarts zelf kan door rekening te houden met enkele basisregels de communicatie verbeteren.

Conclusie: Autismespectrumstoornissen in de huisartsenpraktijk is niet zo zeldzaam. Bijna elke huisarts komt in contact met kinderen met ASS, wat soms voor moeilijkheden tijdens een consultatie kan zorgen. Huisartsen geven aan dat er zich frequent gedrags - en communicatieproblemen en moeilijkheden tijdens het klinisch onderzoek voordoen. Omwille van gebrek aan kennis en ervaring met dergelijke problematieken, doen ze beroep op de hulp van de ouders. Bij volwassenen met ASS valt deze ?ouderhulplijn? echter vaak weg. Zowel artsen als ouders van kinderen met ASS zouden het onderwerp autisme graag meer behandeld zien tijdens de opleiding tot arts. Zowel voldoende basiskennis als praktische leidraden omtrent de zorg voor mensen met ASS zouden kunnen bijdragen tot een meer kwaliteitsvolle zorgverlening.